

ਪੁਨੇ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਦੇ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਸਮੇਂ ਵੀਡੀਉ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਮੂਲ-ਪਾਠ

Posted On: 24 AUG 2017 11:39AM by PIB Chandigarh

Text of PM's Speech at the Golden Jubilee Celebrations of Bharatiya Agro Industries Foundation (BAIF) at Pune via video conferencing

ਪੁਨੇ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਦੇ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਸਮੇਂ ਵੀਡੀਉ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਮੂਲ-ਪਾਠ

ਅੱਜ , 24 ਅਗਸਤ, ਯਾਨੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਗੌਰਵ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਜੋ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਨਿਜੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਸੁਖਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਵੇਂ ਤਜਰਬੇ ਸੁਣਦਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਸਿੱਖਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਵਸਾਰੀ ਅਇਤੇ ਵਲਸਾੜ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬੜੇ ਨੇੜਿਉ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਤਮਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਨਮਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੈਲਫ-ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਹਨ, ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵਜਾ ਨਾਲ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਝਾਰਖੰਡ ਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸਾਥੀਓ, ਇਸ ਸਾਲ ਸਾਬਰਮਤੀ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ 100 ਸਾਲ ਅਤੇ ਚੰਪਾਰਣ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਦੇ 100 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਤਕ ਗਣੇਸ਼ ਉਤਸਵ ਦੇ ਵੀ 125 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਿੰਨ ਹੀ ਪੜਾਅ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਨ-ਜਨ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ।

ਜਨ-ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਦਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 50 ਸਾਲ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉਦੋਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ 1946 ਵਿੱਚ ਮਣੀਭਾਈ, ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਰੂਲੀਕੰਚਨ ਪਿੰਡ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਮਣੀਭਾਈ ਨੇ ਇਸ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਗੀਰ ਤੋਂ ਗਊਆ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆ ਕੇ।

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਵਾਇਤੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਕਿਵੇਂ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ।

ਸਾਥੀਓ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਤੁਲਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕਿਸਾਨ ਤਕੜਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਤਕੜੇ ਕਿਸਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 2022 ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਖੇਤੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਕ ਕੇਂਦਰਿਤ (production centric) ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਮਦਨ ਕੇਂਦਰਿਤ (income centric) ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਬੀਜ ਤੋਂ ਬਜਾਏ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਤੇ ਫਸਲੀ ਭਿੰਨਤਾ (Crop diversification) ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ 9 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਇਲ ਹੈਲਥ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

e-NAM ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤੀ ਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ “ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਪਦਾ ਯੋਜਨਾ” ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰਣ (ਮੰਡੀਕਰਣ) ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਿਪਟਰਾ ਤੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਜਰੀਏ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਜਾ ਨਾਲ ਫਸਲ ਖਰਾਬ ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਆਫ਼ਤ ਨਾ ਆਵੇ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚ ਬੋਰਾਂ ਦੇ ਦੁੰਗਲ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਉਪਰਾਲੇ ਇਸ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ, ਉਸ ਦਾ ਖਰਚ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਆਮਦਨ ਵਧੇ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਚਿੰਤਾ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਉਚਾਈ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ।

ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਊਡਿਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਬੜੇ ਹੀ ਸੇਵਾਭਾਵ ਨਾਲ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਬੀਜ ਰੋਪਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਐਕਸਪਰਟ ਨੂੰ ਰਾਏ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਐਕਸਪਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਜਰੀਏ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਊਡਿਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਖਾਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਕੜਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਰੀਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 70 ਫੀਸਦੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਚਾਰੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੋਵੇ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਵੇ, ਦਵਾਈ-ਦੁੱਧ, ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਹੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਯਾਨੀ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ ਖੇਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਅੱਜ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ ਸਿੱਖਿਆ, ਰੀਸਰਚ, ਸਰਵਿਸ ਡਿਲੀਵਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੱਧ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਸ਼ੂ ਪੰਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਖੁਦ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਊਡਿਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਜਹੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਥੀਓ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਅਰੋਗ ਮੇਲੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਕੈਟਰੈਕਟ ਦੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਤੱਕ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਅਰੋਗ ਮੇਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਊਡਿਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਜਹੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਸ਼ੂ ਅਰੋਗ ਮੇਲੇ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਨਤੀ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 15 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਵ ਦੇ ਰਾਜ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਊਡਿਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਦੇ ਪੈਰ ਉੱਥੇ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਵ ਰਾਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅਸ਼ਟਲਕਸ਼ਮੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਜੈਵਿਕ ਫਾਰਮਿੰਗ ਦੀ ਖਾਸੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਡੀਸੀਨਲ (Medicinal) ਅਤੇ ਐਰੋਮੈਟਿਕ ਪਲਾਂਟਸ (Aromatic Plants) ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸਾਨ 'ਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਸੀਨਲ (Medicinal) ਅਤੇ ਐਰੋਮੈਟਿਕ ਪਲਾਂਟਸ (Aromatic Plants) ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ species ਹਨ, ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਪਰ ਮੰਗ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਗੈਪ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਬੀਏਆਈਐੱਫ ਵਰਗੇ ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਥੀਓ, ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (Green Revolution) ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (White Revolution) ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣੂੰ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੀਲੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (Blue Revolution) ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਡੇ ਮਛੂਆਰੇ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਮਿੱਠੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (Sweet Revolution) ਯਾਨੀ ਮਧੁ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਉਤਪਾਦਨ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ।

ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (Green Revolution), ਚਿੱਟੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (White Revolution) ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਨੀਲੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (Blue Revolution), ਮਿੱਠੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (Sweet Revolution) ਅਤੇ water revolution ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਖੇਤੀ ਸਿਰਫ ਕਣਕ-ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਸਰੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਿੰਨਾ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਬ-ਸੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਮਧੁ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ, ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਲਉ। ਇੱਕ ਖੋਜ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਕਿਸਾਨ, 50 ਮਧੁ ਮੱਖੀ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਯੂਨਿਟ ਲਗਾ ਕੇ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਧੁ ਮੱਖੀਆਂ ਸ਼ਹਿਦ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਾਲੀਨੇਸ਼ਨ ਸਪੋਰਟ (pollination support) ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਧੁ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਹੋਵੇ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਹੋਵੇ, ਗੰਨੇ, crop ਰੈਸੀਡੀਊ ਨਾਲ ਈਥੇਲੋਨ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੋਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਬ-ਸੈਕਟਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਊਡਿਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਥੀਓ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਵਿਦਰਭ ਹੋਵੇ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ-ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕੇ ਹੋਣ, ਯੂਪੀ ਦਾ ਬੁਦੇਲਖੰਡ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਜੂਝਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸਿੱਚਾਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ 99 ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਧੂਰੇ ਪਏ ਹੋਏ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 21 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਇਸ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹਰ ਬੂੰਦ ਦਾ ਅਸੀਂ ਬਿਹਤਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੀਏ। Drip irrigation, micro irrigation ਅਤੇ crop diversification ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਜਰੀਆ ਹੈ। ਮਨਰੇਗਾ ਦੀ ਵੀ 60 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਪਾਣੀ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਹੀ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਰ, ਵੀਰੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ, ਜਦ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਨਗੇ, ਤਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਿਵਰੇ ਬਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪੋਪਟਰਾਵ ਪਵਾਰ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਿਵਰੇ ਬਜ਼ਾਰ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ-ਜੁਟ ਹੋ ਕੇ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਚਿੰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਣੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਨਿਪੁੰਣਤਾ (water use efficiency) ਵਧੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਵਾਟਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ sustainable ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਊਡਿਸ਼ਨ (ਬੀਏਆਈਐੱਫ) ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ “ਜਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਜਲ-ਅੰਦੋਲਨ” ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਖੜੀ ਕਰਾਂਗੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਤ ਕਰਕੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੁਖਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੀਰੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ, ਰਾਸ਼ਟਰਸੰਤ ਤੁਕਡੋਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

“ਗ੍ਰਾਮਸੁਧਾਰਣੇਚਾ ਮੂਲਮੰਤਰ, ਸੱਜਨਾਂਨੀ ਵਹਾਵੇ ਏਕੰਤਰ।

ਸੰਘਟਨ ਹੈਦੀ ਸ਼ਕਤੀਚੇ ਸੂਤਰ, ਗ੍ਰਾਮਰਾਜਯ ਰਿਮਾਣ ਕਰੀ’!! ਯਾਨੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਹੈ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਜੁਟ ਹੋ ਕੇ, ਸੰਗਠਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਤਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰਾਮ-ਰਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੋ ਮੰਤਰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਮਣੀਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸੰਗਠਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਦੁਆਰ ਖੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਤੇ ਮਾਣ ਕਰੀਏ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ, ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਣਾਉਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ। ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਇਹੋ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜਰੀਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਾਥੀਓ, input cost ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਇਲ ਹੈਲਥ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀ ਵਜਾ ਨਾਲ, ਸਾਇਲ ਹੈਲਥ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਜਾ ਨਾਲ, ਯੂਰੀਆ ਦੀ ਨਿਮ ਕੋਟਿੰਗ ਦੀ ਵਜਾ ਨਾਲ, ਡਰਿੱਫ ਈਰੀਗੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਵਜਾ ਨਾਲ, ਖੇਤੀ ‘ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੋਲਰ ਪੰਪ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਡੀਜਲ ‘ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖਰਚ ਬਚਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਜੋਕੀ (ਆਧੁਨਿਕ) ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਤੋਂ ਫਸਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਰਿਡੇਸ਼ਨ (ਬੀਏਐੱਫੀਐੱਫ) ਦਾ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਤਜਰਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਖੇਤੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕੀ-ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਜੋੜੋਗੇ, ਉਨੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਵਧੇਗਾ।

ਸਾਥੀਓ, ਵੇਸਟ ਟੂ ਵੈਲਥ (waste to wealth) ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਖੇਤੀ ਰਹਿੰਦ ਖੁਹੰਦ (Agriculture waste) ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ (recycling) ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇ, ਖਾਦ (compost) ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜਾਇਆ (ਵੇਸਟ) ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਰ ਵਸਤੂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੈਲਥ (ਸਮਰੱਥੀ) ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਰ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਵੈ ਸਮਰੱਥ (ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ) ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਇੰਨੀ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਸੋਲਰ ਪੈਨਲ ਲਗਾ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਸਹਿਕਾਰਿਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੋਲਰ ਸਹਿਕਾਰਿਤਾ ਬਣਾਓ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਥੀਓ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਵੇਖਦੇ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਗਭਗ ਹਰ ਘਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਹੀ ਛਤਰੀ ਦਿਖ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇੰਨਾ ਅਸਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਦੋ ਚੈਨਲ ਆਉਂਦੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਸੌ-ਦੋ ਸੌ ਚੈਨਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੀਮੋਟ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਯੰਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਵੀ ਰੀਮੋਟ ਨਾਲ ਚੈਨਲ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਆਪਣਾਪਣ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਣਾਏਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਪਿੰਡ, ਜਿੱਥੇ ਵਧੇਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਡਿਜੀਟਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਕਰਜ਼ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ (ਵਜੀਫੇ) ਤੱਕ, ਸਾਰੇ ਫਾਰਮ ਆਨਲਾਈਨ ਭਰੇ ਜਾਣ, ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੋਵੇ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਵੀ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇ।

ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਸ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਰ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀਕਲ ਫਾਈਬਰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਧਨ ਜੁਟਾਉਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 500 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ “ਕਮਕੈਸ਼ ਪਿੰਡ” ਬਣਾਏਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਿਓ, ਤੁਸੀਂ 500 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ “ਕਮਕੈਸ਼” ਬਣਾਓਗੇ ਤਾਂ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਪਿੰਡ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲੱਗਣਗੇ। ਇੱਕ ਚੇਨ ਰੀਐਕਸ਼ਨ (chain reaction) ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇਗਾ। ਸਾਥੀਓ, ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਮੰਤਰ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ (ਤਕੜਾ) ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਮੰਤਰ ‘ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਇਆਂ ਭਾਰਤੀ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਰਿਡੇਸ਼ਨ (ਬੀਏਐੱਫੀਐੱਫ) ਦੀ ਸੇਵਾਭਾਵ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ ਰੋਜਗਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਣ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਧੀ ਕਿਵੇਂ ਕਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਵਿਚਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਮਣੇ ਮੈਂ ਰੱਖੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜੋ। 2022 ਵਿੱਚ, ਜਦ ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰੇਗਾ, ਤਦ ਤੁਹਾਡੇ ਸਕੰਲਪਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਧੰਨਵਾਦ!!!

(Release ID: 1500961) Visitor Counter : 2

